

l'Institut Geològic de Catalunya.

La mà de l'home hi té alguna cosa a veure. Ho demostra el fet que des que es va iniciar la recàrrega amb gas natural s'han produït més terratrèmols dels que es registraven en aquesta zona. "De fet, en aquesta zona es produeix un sísmic de tant en tant; però es donen amb un ritme molt més moderat del que hem après", afegeix Goula.

L'alarma es va disparar el dia de la Mercè, el 24 de setembre, amb un sísmic de força 3,6. Fins aquell moment, hi havia hagut petits terratrèmols, però aquest nou succés ha estat la gota que ha fet vessar el got, ha ultrapassat el llistat del que és assumible, i ha alertat l'empresa encarregada de les obres.

La preocupació es va disparar ahir quan es van comptabilitzar ni més ni menys que 22 sísmes,

UN PUNT FEBLE

Medi ambient confirma que no es va avaluar que hi hagués possibles terratrèmols

TEMA EN ESTUDI

No hi ha precedents de sísmes tan greus amb la creació de reserves de gas

cinc dels quals es van poder notar en les poblacions costaneres; i un d'ells, registrat cap a les 4.21 hores, va arribar a una magnitud de 3,9.

El més sorprenent és que els terratrèmols han continuat, una vegada l'empresa ha cessat la se-

va activitat de recàrrega amb gas natural –les tasques van acabar el 16 de setembre i s'havien de reprendre a l'octubre–, i quan el Ministeri d'Indústria ha decidit paralitzar temporalment aquesta activitat, segons l'ordre donada el dijous 26 de setembre.

"En aquest tipus de treballs, es compta que hi haurà un petit moviment sísmic. Però, generalment, una vegada que ha cessat la injecció de gas, com a màxim, pot passar que continuï algun dia i que hi hagi alguna activitat sísmica romanent. Però ens estranya que continuï durant tant de temps", assenyalava Emilio Carreño, director de l'Institut Geogràfic Nacional.

A Espanya s'han dut a terme activitats semblants de recàrrega de magatzems de gas al País Basc i a la zona de Jaca, al Pirineu aragonès, però en aquestes situacions hi ha hagut una escassa o nul·la sísmicitat.

Els treballs consisteixen en la recàrrega amb gas natural d'un vell jaciment de petroli (la plataforma Amposta), a uns 1.700 metres de profunditat per crear una reserva estratègica, en la qual s'ompliran les cavitats que van quedar buides en extreure's el petroli. Els treballs executats per Escal tenen darrere el grup ACS –dirigit per Florentino Pérez–.

LA DADA

Una zona relativament inestable

■ Un altre factor que pot ser que hagi incidit en els sísmes és que aquesta zona és relativament inestable geològicament; almenys, més que, per exemple, l'altiplà. És un error dels geòlegs perquè no han detectat una falla? "No. Gairebé totes les activitats sísmiques de les falles que coneixem les detectem gràcies als terratrèmols que hi ha. Als llocs en què hi ha molts terratrèmols, fa anys que estudiem les falles que els produeixen", diu Carreño.

L'empresa diu, d'altra banda, que ha complert tots els tràmits que li han demanat les diferents administracions (estatals, locals i autonòmiques): 42 autoritzacions, inclosa l'ocupació del domini públic marítimoterrestre.

Tot indica que diferents pressions han actuat sobre aquestes cavitats (primer, l'aigua de mar va ocupar l'espai que va deixar el petroli i després l'aigua ha estat reemplaçada per la injecció de gas natural).

Tot això "ha pogut crear tensions i desequilibris en una zona de petites falles" que s'estan movent, explica Emilio Carreño.

Els ritmes accelerats poden haver-hi influït? "El petroli es va extreure en deu anys, mentre que es vol ficar el gas en unes setmanes. El gradient de pressió del ritme amb què es va extreure el petroli i s'introdueix el gas és molt diferent", exposa Goula.

En aquesta zona sensible conflueixen diverses falles. I la hipòtesi del que ha passat és que "la sobrepressió ha anat modificant les tensions naturals, de manera que processos sísmics que, normalment, es desencadenarien al cap d'uns anys s'han anat concentrant en el temps", afegeix Goula.

Per la seva banda, Mariano Marzo, professor de recursos energètics de la Universitat de Barcelona, assenyalava que no creu que la zona pugui quedar invalidada com a magatzem de gas, ja que està impermeabilitzada amb un recobriments geològic: el mateix que va mantenir aïllat el petroli durant mil d'anys.●

ARXIU

VICENÇ LLURBA

La plataforma del projecte Castor vista des de la costa d'Alcanar

Enganxada a un programa televisiu de misteri, cap a les quatre de la matinada de dilluns encara estava desperta. "La gosseta es va despertar", va relatar. La Mari no va saber fins al matí que la vibració que ella havia notat era per l'efecte d'un sísmic. "No vaig pensar que era un terratrèmol", va admetre la Mari, desconexada de la successió de petits sísmes que fa 25 dies que afecta la costa del delta de l'Ebre.

La direcció general de Protecció Civil, que va rebre la matinada de dilluns algunes trucades de veïns alarmats, va convocar ahir a la tarda una reunió d'urgència al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) per valorar la situació, amb la presència de representants de la Subdelegació del Govern central; també hi van assistir els cossos opera-

VICENÇ LLURBA

Ángels López, de la Ràpita, es va despertar en sentir les vibracions

tius (Bombers i Mossos d'Esquadra) i dirigents de l'Institut Geològic de Catalunya. "L'Estat, que ja s'havia reunit amb l'empresa, assumeix que l'activitat sísmica està provocada per la injecció de gas", van confirmar fonts oficials de Protecció Civil.

Entre les mesures adoptades després de la reunió hi ha la de rebaixar el llindar per sobre del qual s'activaven fins ara els avisos automàtics per sísmes de l'Institut Geològic de Catalunya, fins ahir en magnitud 2,5 a l'escala de Richter. D'aquesta manera Protecció Civil vol fer un seguiment més exhaustiu de l'activitat sísmica detectada a la costa del delta de l'Ebre. Fonts de Protecció Civil van destacar després de la reunió que l'Estat no tornarà a autoritzar l'activitat al magatzem de gas fins a disposar com a mi-

nim de les dades de l'estudi posat en marxa en col·laboració amb l'empresa Escal UGS i saber les causes de la reiteració de terratrèmols.

Els alcaldes de Sant Carles de la Ràpita i Alcanar, els dos municipis catalans més afectats, exigeixen al Ministeri d'Indústria que no autoritzi la represa de la injecció de gas i demanen a l'empresa i al Govern espanyol que es dediquin tots els recursos per esbrinar el perquè de l'activitat sísmica. L'assumpte, que gairebé va començar com una anècdota, amenaça de convertir-se en una crisi en tota regla. Fa més de 30 anys que no es registraven en aquesta zona sísmes d'aquesta magnitud. "Quina nit que hem passat!", va remarcar l'Ángels, encara amb la por al cos.●

